

відіграє якість підготовки студентів, що є фундаментом професійного рівня майбутніх спеціалістів.

Підготовка майбутнього спеціаліста професіонала – складний процес, у якому велике значення мають особисті якості викладача і студента. Необхідність підготовки самостійно мислячих фахівців висунула на передній план проблему – вивчити студентів не знанням і дисципліною, а розумовій діяльності. У студента повинно бути розвинуте вміння проробляти джерела інформації, узагальнити отриману інформацію, використати і практично застосувати її.

Саме виконання курсових, дипломних і наукових робіт студентів є ланкою у великій клопіткій роботі майбутнього фахівця, а також є прикладом спільної навчальної діяльності викладачів і студентів. Вдале поєднання вимог до виконання практичних завдань з реальними вимогами сучасного виробництва дозволить отримати фахівця здатного ефективно працювати в умовах ринкової економіки.

Уся педагогічна і методична майстерність викладача полягає у створенні оптимальних умов для самостійної роботи студентів, удосконаленні відносин між студентом та суспільством через посилення індивідуалізації навчання спрямованого на розкриття внутрішніх резервів та обдарування кожної особистості.

При спільній навчальній діяльності викладачів і студентів необхідно враховувати і виховувати такі риси характеру, як енергійність, амбіційність, сконцентрованість, акуратність, стратегічне мислення, комунікабельність, розуміння емоцій інших людей.

Викладачі у процесі виконання курсових, дипломних і наукових робіт повинні:

- аналізувати якість і результативність кожного етапу роботи;
- висловлювати критичні та конструктивні зауваження;
- стимулювати нестандартні, оригінальні думки студентів;
- давати завдання, які не мають однозначної відповіді, що надає студенту простір для формування їх власної думки;
- вчити ораторству, оцінювати правильність і плавність мовного вираження думок студентів.

Студенти при виконанні курсових, дипломних і наукових робіт повинні:

- вмінні опрацювати джерела інформації;
- узагальнювати отриману інформацію, використовувати і практично застосовувати її;
- вивчати самого себе;
- проаналізувати з допомогою викладача свої сильні та слабкі сторони;
- намітити план посилення своїх талантів і зменшення слабких сторін.

Але для виконання вищенаведених вимог необхідно створити сприятливе середовище – наявність зручних і обладнаних аудиторій, місць на кафедрі для зустрічей, належної кількості комп'ютерів, розмножувальної техніки...

При виконанні курсових, дипломних і наукових робіт студентів викладач повинен орієнтувати студента на:

- економію часу затраченого на засвоєння та опрацювання певного обсягу матеріалу;
- досягнення високого результату кожним студентом;
- створення сприятливої атмосфери співробітництва;
- відсутність перевантажень та перевтоми.

Викладач повинен створювати високу мотивацію дисципліни, з якої виконується курсова, дипломна чи наукова робота, дотримуватися принципу «вчити – знати – вміння – творити», проводити приклади тісного зв'язку теорії з практикою, наближеної до майбутньої діяльності.

У процесі виконання наукових досліджень важливо встановити взаємозв'язок наукової діяльності викладачів з науково-дослідною роботою студентів.

Хороший взаємозв'язок викладача та студента створює умови для розвитку кожної особистості, стимулює студентів до навчання, позитивно впливає на отримання знань, умінь, навичок та спонукає до творчої діяльності.

РОБОТА З ВІРТУАЛЬНО-ТРЕНІНГОВОЮ СИСТЕМОЮ SITA – ОДИН З ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

Г.В. Карнаухова, доцент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Слово «інтерактивний» походить від англійського слова «interact». Частина «inter» означає «взаємний», «act» означає «діяти» тобто «інтерактивний» означає сприятливий для взаємодії чи перебування в режимі діалогу з чимось (наприклад, комп'ютером) або кимось (студентом).

Упроваджена в ПУСКУ віртуально-тренінгової системи SITA якраз і забезпечує сприятливий режим взаємодії викладачів і студентів, зокрема у процесі організації самостійної роботи студентів денної, а особливо заочної форми навчання. SITA дозволяє організувати віртуальний діалог автора курсу та студентів – отримання необхідної консультації без особистої зустрічі у зручний для себе час навіть на значній відстані за допомогою сучасних комп'ютерних технологій.

Доступ до віртуально-тренінгової системи можуть отримати не тільки користувачі локальної обчислювальної мережі ПУСКУ, а й студенти іногородніх майданчиків за допомогою глобальної комп'ютерної мережі Інтернет.

Парольована система доступу до середовища *SITA* дозволяє провідному викладачеві визначити статистику роботи користувачів курсу, а саме перелік студентів, що працювали з курсом, за допомогою пункту меню роботи з курсом «Пользователи».

Використання пункту «Помощь» дозволяє користувачам курсу швидко, в будь-який час отримати відповідь на питання, які задаються найчастіше у процесі роботи з курсом. Організується автором-розробником за допомогою пункту роботи з курсом «Вопросы и ответы».

Вікно «Ссылки» дає змогу за допомогою системи гіперпосилань швидко отримати необхідні для роботи з даним курсом дані з інформаційних джерел з Інтернету та Інтранету. Організується за допомогою відповідного пункту роботи з курсом.

Вікно діалогу, що викликається другою кнопкою «Помощь» дозволяє задавати питання, що виникли у процесі вивчення курсу його автору (питання приходять електронною поштою на адресу автора курсу, що вказана у пункті меню роботи з курсом «Информация»), а вікно «Обсуждение» – організувати конференцію автора і користувачів курсу в режимі реального часу.

Отже, активне використання віртуально-тренінгової системи *SITA* інтенсифікує режим діалогу викладачів і студентів у процесі навчальної діяльності.

ІНТЕГРАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Д.І. Козьмич, к.т.н., професор

Полтавський університет споживчої кооперації України

Дипломна робота магістра, спеціаліста – найважливіша прикінцева форма самостійної роботи студента, в процесі якої він набуває вміння та навички організації, а також здійснення наукових досліджень. Завдання та мета дипломної роботи полягають у систематизації, поглибленні та закріпленні теоретичних і практичних знань, набутих у процесі навчання у ВУЗі, а також під час проходження виробничої та переддипломної практики в науково-дослідних і комерційних підприємствах і установах відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики.

Дипломна робота фахівця зі спеціальності «Товарознавство та комерційна діяльність» націлена на вирішення проблемних питань, пов'язаних з пошуком шляхів оптимізації асортименту та власти-

востей окремих груп товарів, підвищення їх якості та вдосконалення методів їх оцінки, а також проблемами подальшого вдосконалення організації торгівлі та управління сучасним ринком товарів.

Задачею викладачів, і особливо провідних кафедр, є формування у студентів протягом усього терміну навчання необхідних знань, умінь і навичок самостійної творчої роботи з теоретичним і практичним матеріалом, науковою літературою та розробками, завдяки яким студент повинен зуміти підготувати дипломну роботу.

Процес виконання дипломної роботи відноситься до творчої науково-дослідницької діяльності і потребує від студента високого рівня інтелектуального мислення, уміння усвідомленого опрацювання великих обсягів інформації з метою відбору необхідних даних для розкриття теми дипломної роботи та вирішення поставлених практичних задач.

Найскладнішим етапом у процесі підготовки та виконання дипломної роботи є етап збору та опрацювання теоретичного матеріалу, визначеного її планом.

Сучасному студенту, крім класичних підручників та науково-методичних видань, стали доступними надзвичайно різноманітні інформаційні джерела, до яких у першу чергу слід віднести інформаційні ресурси глобальної комп'ютерної мережі Інтернет, використання яких – запорука високого рівня якості дипломних робіт.

Критеріями оцінювання якості дипломних робіт значаться і такі, що спрямовують, наприклад, п. 4. «Використання ЕОМ та інформаційних технологій», на використання стандартних програмних продуктів і нестандартного програмного забезпечення; формування та використання інформаційних баз даних.

Як свідчить досвід, студенти нашого університету мають достатній рівень умінь і навичок використання основних програмних засобів із складу офісних технологій (текстовий процесор *MS Word*, табличний процесор *MS Excel* та електронні презентації *Power Point*) та інтернет-технологій.

Але, щоб якість курсових і дипломних робіт досягла рівня, визначеного цими критеріями, то лише цього сьогодні – недостатньо.

У нашому університеті (вже практично 10 років) функціонує такий структурний підрозділ, задачею якого, про що вже неодноразово підкреслювалося на різних рівнях, повинна стати задача реальної підтримки курсових та дипломних робіт. Спеціалістами цього підрозділу вже давно необхідно було створити банк програмного та інформаційного забезпечення, який був би доступним кожному студенту для відбору необхідних матеріалів.